

Πλούσια ευρήματα έφερε στο φως το πρώτο στάδιο του πενταετούς ανασκαφικού προγράμματος στην αρχαία Τεγέα, που ολοκληρώθηκε από τη ΛΘ΄ Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, την 25η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και το Νορβηγικό Ινστιτούτο Αθηνών.

Οι κύριοι στόχοι της φετινής περιόδου ήταν αφενός η συλλογή πληροφοριών για τη στρωματογραφική και χρονολογική ακολουθία στο κέντρο της αρχαίας πόλης της Τεγέας και αφ' ετέρου ο έλεγχος των αποτελεσμάτων της μαγνητομετρικής επιφανειακής έρευνας που διεξήχθη στην περιοχή από το Νορβηγικό Ινστιτούτο Αθηνών κατά τα έτη 2004-2006.

Η ανασκαφή πραγματοποιήθηκε στην Παλαιά Επισκοπή, η οποία πριν από περίπου 100 χρόνια ταυτίστηκε με το κέντρο της αρχαίας Τεγέας. Πάνω στα ερείπια του αρχαίου θεάτρου της πόλης οικοδομήθηκε αργότερα μητροπολιτικός ναός της μεσοβυζαντινής περιόδου (7ος-12ος αι. μ.Χ.). Η φετινή ανασκαφή έγινε στην περιοχή δυτικά του αρχαίου θεάτρου και του βυζαντινού ναού της Επισκοπής και αμέσως βόρεια της επονομαζόμενης Βασιλικής του Θύρσου του 5ου αιώνα μ.Χ., σε οικόπεδο που έχει απαλλοτριωθεί από το ΥΠ.ΠΟ.

Τα ευρήματα χρονολογούνται σε διάφορες ιστορικές περιόδους, από την κλασική αρχαιότητα έως και τη σύγχρονη εποχή.

- Στη νότια τομή, κάτω από το επιφανειακό στρώμα, αποκαλύφθηκε στρώση πολυάριθμων θραυσμάτων κεραμίδων. Αν και αρχικά θεωρήθηκε ότι οι κεραμίδες προέρχονταν από τη στέγη κτίσματος που κατέρρευσε, αποδείχθηκε πως η στρώση αυτή αποτελεί την τελευταία μιας μακρόχρονης σειράς διαδοχικών επιστρώσεων μιας μεγάλης πλατείας, η οποία πιθανώς θα πρέπει να ταυτιστεί με την αρχαία Αγορά της Τεγέας.

- Η τελευταία επιστρωση της πλατείας χρονολογείται στο 12ο αι. μ.Χ. και σηματοδοτεί την ύστατη περίοδο της αστικής ζωής στην Τεγέα. Δοκιμαστικές τομές κάτω από αυτό το στρώμα αποκάλυψαν

παρόμοιες προγενέστερες επιστρώσεις των βυζαντινών χρόνων, οι οποίες στόχευαν στην ανύψωση του εδάφους για την αντιμετώπιση της ανεπαρκούς φυσικής αποστράγγισης στην περιοχή. Στη βορειοδυτική γωνία της νότιας τομής αποκαλύφθηκε επίσης άφθονη σκωρία από βυζαντινό εργαστήριο μεταλλουργίας.

- Στη βόρεια τομή δεν ήρθαν στο φως κατάλοιπα της αγοράς, όπως άλλωστε αναμενόταν με βάση τα πορίσματα της μαγνητομετρικής επιφανειακής έρευνας που υλοποιήθηκε το 2004, σύμφωνα με τα οποία η αγορά δεν εκτεινόταν τόσο προς βορρά. Αντίθετα, αποκαλύφθηκαν ερείπια βυζαντινών κτισμάτων. Ένα από αυτά, αβέβαιης για την ώρα χρονολόγησης, πιθανώς συνιστούσε αγροτική μονάδα, όπως υποδεικνύεται από την εύρεση δωματίου με δάπεδο από σκληρό κονίαμα με λίθους, το οποίο μάλλον χρησιμοποιούνταν ως ληνός (πατητήρι).

Η ανασκαφή του έτους 2009 είχε διάρκεια μόλις τριών εβδομάδων, γι' αυτό τα αποτελέσματά της είναι περιορισμένα. Ωστόσο, θα πρέπει να τονιστεί ότι αποκτήθηκαν πια στοιχεία για το τελικό στάδιο της αστικής ζωής στην Τεγέα. Επίσης, αποδεικνύεται ότι η αστική ιστορία της περιοχής είναι μακρόχρονη και περίπλοκη και οι αρχαιολόγοι προσδοκούν πως οι επόμενες ανασκαφικές περιόδοι θα αποκαλύψουν ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες πτυχές της εξέλιξης της πόλης της Τεγέας, η οποία ξεκινά πιθανώς στην ύστερη αρχαϊκή εποχή με το συνοικισμό και συνεχίζει κατά την κλασική, την ελληνιστική, τη ρωμαϊκή, αλλά και τη βυζαντινή περίοδο. Ήδη έχουν συλλεγεί ενδιαφέροντα ευρήματα όλων αυτών των ιστορικών περιόδων από τη διερεύνηση τόσο του επιφανειακού στρώματος, όσο και των βυζαντινών επιχώσεων. Καθώς η ανασκαφή διεξάγεται ακριβώς στο κέντρο της αρχαίας πόλης, η Τεγέα μπορεί να αναδειχθεί ως χαρακτηριστικό παράδειγμα της βαθμιαίας αλλαγής του χαρακτήρα μιας πόλης με συνεχόμενη κατοίκηση από τη ρωμαϊκή μέχρι και τη μεσοβυζαντινή περίοδο. Η παρουσία σλαβικής κεραμικής στο χώρο αντιπροσωπεύει ένα σημαντικό στάδιο αυτής της μετάβασης.

Τη διεύθυνση του ερευνητικού προγράμματος ελληνονορβηγικής συνεργασίας έχουν οι Δρ. Άννα-Βασιλική Καραπαναγιώτου (ΛΘ' Ε.Π.Κ.Α.), ο Δρ. Δημήτριος Αθανασούλης (25η Ε.Β.Α.) και ο Δρ. Knut Ødegård (Πανεπιστήμιο Όσλο και Νορβηγικό Ινστιτούτο Αθηνών).

Πηγή: Περιοδικό Αρχαιολογία